

Vlaams
Parlement

vergadering **C77 – LAN6**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 8 december 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Europese reflectiedag over de toekomst van de varkenssector in 2020

- 590 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de crisis in de varkenshouderij en mogelijke oplossingen op Europees vlak

- 602 (2010-2011)

3

■

Waarnemend voorzitter: de heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Europese reflectiedag over de toekomst van de varkenssector in 2020 - 590 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de crisis in de varkenshouderij en mogelijke oplossingen op Europees vlak - 602 (2010-2011)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, de heer Verfaillie heeft enige treinvertraging, maar zal zich nog aansluiten bij de vraagstelling als hij tijdig in het Vlaams Parlement aankomt.

Minister-president, vorige vrijdag vond in het Vlaams Parlement een bijzonder belangrijke Europese reflectiedag plaats over de varkenshouderij. Die dag was een organisatie van uzelf en is er mede gekomen op vraag van de landbouworganisaties om oplossingen te zoeken voor de erge crisis waarin de varkenssector nu al een paar jaar verkeert. Deskundigen uit diverse lidstaten hebben aan de reflectiedag deelgenomen. Ook in de varkenssector wil men een highlevelgroep oprichten om oplossingen op langere termijn voor te stellen.

Op dezelfde dag was er ook een internationale actie van de varkenshoudsters. Ik citeer even uit hun folder: "Maar boerinnen zijn ook terecht boos (vanuit machteloosheid) en verontwaardigd: onze handen hebben 'gewerkt' en 'gezorgd', is er voor ons dan geen vergoeding? Waarom krijgen wij geen loon naar werken?" Zij omschrijven hun doel als volgt: "De consument en de Europese politici ervan bewust maken dat voedsel te goedkoop is. Dat de prijs die de laatste drie jaar aan de landbouwer gegeven wordt amper genoeg is om het hoofd boven water te houden. En dit omdat de opbrengstprijis om het varken te kweken niet in verhouding staat tot de kostprijs: de opbrengstprijis is te laag en staat ver onder de kostprijs. Dat is geen conjunctureel probleem, maar een structureel probleem van prijsvorming!"

Minister-president, collega's, mijn ouders waren landbouwers. Meerderen van hun generatie en van mijn generatie in de familie hadden ook een landbouwbedrijf. En ook in de volgende generatie wordt die traditie voortgezet. Sommigen zijn ook actief in de varkenshouderij. Als ik met hen en met ouderen in de familie praat, is iedereen er zich van bewust dat wij in de voorbije decennia heel veel crisissen gekend en overleefd hebben. Maar de crisis die we vandaag meemaken in de varkenshouderij, is zonder voorgaande. Ik zeg dat rationeel, zonder emotie. De klassieke oplossingen, die we tot nu toe gekend hebben, brengen jammer genoeg onvoldoende soelaas voor de bedreigde varkenshouderij.

Minister-president, kunt u een kort verslag geven van de belangrijkste conclusies van de studiedag en over de gesprekken met de actievoerders? Ziet u mogelijkheden, aanvullend op uw herstelplan, om de aanhoudende diepgaande crisis in de varkenshouderij structureel op Europees niveau aan te pakken?

U hebt al heel veel inspanningen gedaan om steun te verlenen aan de sector in de moeilijke periode van de voorbije maanden. U doet dat nu opnieuw. Ik heb met bijzonder veel aandacht uw persnota doorgenomen waarin u het hebt over de situatie in de varkenssector, over de initiatieven die u gaat nemen en reeds genomen hebt, het herstelplan, de extra steun voor deelname aan kwaliteitssystemen, het verbeteren van de prijstransparantie, de dialoogdagen. U had het ten slotte ook over initiatieven op Europees niveau, de reflectiedag voor de varkenshouders en de marktmaatregelen op Europees niveau.

Ik kijk er met bijzondere belangstelling naar uit om iets meer te vernemen over de maatregelen die er op Europees niveau kunnen worden genomen. Dat is op dit moment meer dan noodzakelijk. Tot nu toe is er op Europees niveau voor de varkenssector, in vergelijking met andere sectoren, zeer weinig structureels gebeurd. Misschien is het nu het moment om alle politieke wil voor de landbouwsector samen te brengen om op Europees niveau marktmaatregelen te nemen. Ik kijk met belangstelling uit naar uw antwoord, minister-president.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, voorzitter, collega's, ik wil me eerst en vooral verontschuldigen. Ik had bericht gekregen dat de eerste vraag op de agenda was weggefallen. Ik zou hier normaal gezien op tijd zijn, maar de trein had 25 minuten vertraging. Ik vind het jammer dat men de volgorde van de vragen heeft omgedraaid. Ik kan niet verantwoordelijk zijn voor het feit dat een collega zich ziek heeft gemeld. Maar goed. *(Opmerkingen van de heer Jos De Meyer)*

Minister-president, u had op 30 september jongstleden een aantal initiatieven aangekondigd in de varkenssector op Vlaams niveau. Naast die aangekondigde inspanningen hebt u, als minister bevoegd voor de landbouw, ook beslist om 2,7 miljoen euro VLIF-premies (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds) vervroegd uit te betalen aan de varkenssector. Op de Europese Landbouwwraad van 26 oktober hebt u aan uw Europese collega's meegedeeld dat u op 3 december een Europese reflectiedag over de toekomst van de varkenssector zou organiseren.

Naast de Vlaamse initiatieven hebt u tijdens de Landbouwwraad van 26 oktober aangekondigd op Europees niveau zelf een initiatief te nemen door de organisatie van een Europese reflectiedag over de toekomst van de varkenssector op weg naar 2020. Het was de bedoeling om op 3 december een analyse te maken van de actuele volatiliteit op de grondstoffenmarkt en de varkenssector. Daarnaast zou er een inventarisatie worden gemaakt van de diverse initiatieven die in de lidstaten zijn genomen door de overheid en door de sector om een duurzame toekomst voor de varkenssector uit te bouwen, en die mogelijk op Europees niveau kunnen worden toegepast. Mogelijke actieterreinen daarbij zijn betere markttransparantie, innovatie, diversificatie, kwaliteit enzovoort.

Op 2 december 2010 hebben de landbouworganisaties, betrokken bij de varkenssector, een persbericht uitgestuurd waarin ze er bij u, als voorzitter van de Europese ministerraad, op aandringen om een 'High Level Group Pig Sector' uit te bouwen. In welke mate bent u daarvan op de hoogte?

Ik heb vanmorgen in een persmededeling van u gelezen dat u komende maandag opnieuw overleg zult plegen met uw 26 collega's over de crisis in de varkenssector. Dat kunnen we alleen maar toejuichen. Kunt u daar nog wat dieper op ingaan? Bij de opening van een varkensstal in Limburg hebt u al een tipje van de sluier opgelicht over de sfeer en de initiatieven die eventueel kunnen worden genomen. U uitte in uw bijdrage toch wel een beetje uw ontgoocheling tegenover de Europese Commissie, die zegt dat ze geen initiatieven op korte of op middellange termijn zal nemen. Daarnaast zal Frankrijk in 2011 als voorzitter van de G20 wel een initiatief nemen om in de mate van het mogelijke iets te doen aan de speculatie van grondstoffen.

Minister-president, wat was het resultaat van de Europese reflectiedag over de toekomst van de varkenssector? Wat is de analyse van de actuele volatiliteit op de grondstoffenmarkt en de varkensvleesmarkt? Zijn er concrete initiatieven die in de lidstaten genomen zijn die op Europees niveau kunnen worden toegepast? Zo ja, welke? Wat is uw visie over de highlevelgroep?

De heer Stefaan Sintobin: Ik wil namens onze fractie onze bezorgdheid uiten over de aanhoudende crisis in de varkenssector, die er in deze commissie over de partijgrenzen heen bestaat. In tegenstelling tot de rest van de land- en tuinbouw in Vlaanderen, waar er toch

sprake is van een lichte heropleving blijkt toch al vier jaar lang de crisis in de varkenssector structureel te zijn. Minister-president, ik heb alle respect voor de genomen maatregelen en ook de aangekondigde overbruggingskredieten en dergelijke meer. Die werden trouwens in het verleden ook al aangekondigd, maar zijn niet van die aard dat ze op een structurele wijze een oplossing bieden voor de crisis. Ik denk dat een Europese aanpak aan de orde is met de oprichting van een highlevelgroep. De crisis duurt al meer dan vier jaar. Er zijn werkgroepen opgericht. Er worden reflectiedagen gehouden. Iedereen weet ondertussen wel waar de problemen zich voordoen. Ik wil dan ook aandringen op actie in plaats van op praatbarakken. Wat betreft de beslissingen op Europees niveau werd er bij de crisis in de melksector door de Europese Commissaris ettelijke miljoenen euro aan de melksector gegeven. Toen was al duidelijk dat de Europese Commissaris zei dat het geld op was en dat er nu niemand meer aan de deur moest komen kloppen. De varkenssector heeft er toen ook voor gewaarschuwd dat er dan geen geld meer zou overblijven.

Om de ernst van de situatie aan te tonen wil ik, net als de heer De Meyer, citeren uit een flyer die afgelopen vrijdag werd verdeeld door de bange, bezorgde boerinnen. Het is een anonieme getuigenis van een landbouwersvrouw, die eigenlijk meer zegt dan alle vragen die we hier in de afgelopen jaren hebben gesteld. Ik citeer: "Stil verdriet, armoede, opgekropte woede, machteloosheid. Vandaag een dag slechter, morgen toch weer verder. Want er is geen andere keuze. Al die jaren al probeerde ik steeds een lichtpuntje te zien in de tunnel. Mijn man echter kan er geen weg mee en sleept zo het ganse gezin mee. De laatste maanden zie ik het ook niet meer zitten. Nu is ook mijn geloof in onze stiel zoek. Ik ben bang. Slapeloze nachten, allerlei doemscenario's dagen voor mij op. Twee studenten aan de universiteit, rekeningen die lang openblijven, betalingsaanmaningen." Die anonieme getuigenis zou u, minister-president, en nogmaals met alle respect alle Europese leiders ertoe moeten aanzetten om eindelijk actie te ondernemen en te stoppen met al die praatbarakken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Er is in deze commissie al verschillende keren gesproken over de ernstige toestand in de varkenssector, terecht trouwens. Ik heb ook verschillende keren onderstreept dat dit punt op de Europese Landbouwwraad is aangebracht. Elke keer hebben een aantal lidstaten daar na een discussie gesteld dat er geen nood was en is aan Europese ondersteuning of actie. Ik heb ook gezegd dat de oude en de nieuwe Europese Commissaris er totnogtoe niet overtuigd van waren dat er acties voor de varkenssector genomen moesten worden.

Het is in dat kader dat we in afspraak met de landbouworganisaties een initiatief hebben genomen om een reflectiedag te houden, om zoals ik het noem een 'coalition of the braves' tot stand te brengen. We werden immers geconfronteerd met een aantal Europese landen die resoluut zeggen dat ze niet hetzelfde probleem hebben of niet in dezelfde mate, en dat ze er dus niet mee akkoord gaan om in Europees verband maatregelen te nemen. De heer Sintobin noemt dat praatbarakken. Dat is een beetje veel oppositietaal. Men kan op Europees niveau natuurlijk op tafel slaan – en dat hebben we gedaan –, maar men moet daar wel een beslissing forceren. We hebben ervoor geopteerd om de groep van lidstaten die het wel eens zijn om maatregelen te nemen, bij elkaar te brengen, met hen te praten, de 'coalition of the braves' te vergroten en op die manier in de Europese Landbouwwraad tot een beslissing te komen. Dat vraagt heel veel energie, organisatie en overtuigingskracht. Men kan op Europees niveau, net zoals hier, overtuigd zijn van zijn gelijk. Ik ben dat samen met u. Wat u voorgelezen hebt, is zeer schrijnend en ik ben me daar zeer goed van bewust. Maar ik kan alleen maar tot besluitvorming komen als ik daar ook anderen van kan overtuigen. Die reflectiedag past daarin en ik kom straks terug op de Europese Landbouwwraad van volgende week.

Omdat de heren Verfaillie, De Meyer en Sintobin meer tekst en uitleg vragen, is het goed om bijkomende informatie te geven in aanvulling op wat ze al hebben toegelicht. Op de reflectiedag heeft een deskundige van de Organisatie voor Economische Samenwerking en

Ontwikkeling (OESO) de voorspelling van de OESO naar voren gebracht. Die houdt in dat er op middellange termijn heel wat uitdagingen op ons afkomen, maar dat er zeker mogelijkheden zijn om op deze uitdagingen een gepast antwoord te vinden. Zo zal bijvoorbeeld de beschikbaarheid van voeder afkomstig van granen dalen, maar zijn er mogelijkheden om de voederproductie te doen stijgen door gebruik te maken van dierlijke proteïnen en bijproducten van destillatieprocessen. Het belangrijkste bericht was dat de OESO een heropleving verwacht van de prijzen vanaf halfweg 2011. De boodschap is dus dat men dat macro-economisch positief ziet ontwikkelen en dat in de tweede helft van 2011 de prijzen zullen dalen. Voorzitter, u kunt die boodschap meegeven aan de boerin van wie u het citaat hebt voorgelezen, maar dat zal niet veel soelaas brengen, want het is een vooruitzicht en de periode tot halfweg 2011 moet nog overbrugd worden.

Ook vanuit wetenschappelijke hoek zijn er bijdragen geleverd, van de universiteit van Wageningen in het bijzonder. Daarbij werd duidelijk dat er grote verschillen bestaan in de kosten tussen lidstaten en zelfs verschillen binnen een land. Dat is ook de reden waarom bepaalde lidstaten zeggen dat er voor hen geen probleem is en dat diegenen die een probleem hebben, ook door de moeilijke periode moeten waar ze ook zijn doorgegaan. Hoe komt het dat er verschillen zijn tussen de lidstaten en binnen de lidstaat zelf? Dat is natuurlijk te verklaren door het feit dat er per lidstaat maatschappelijke eisen zijn, zoals mestverwerking en productierechten, die sterk uiteenlopen. De universiteit van Wageningen heeft duidelijk geduid dat er op basis van die elementen binnen Europa grote verschillen in kostprijs zijn.

Vervolgens zijn een aantal Europese organisaties aan bod gekomen. COPA-COGECA, de Europese landbouwerskoepel, waarschuwde voor de gevaren van de groeiende macht van de distributiesector en deed een aantal voorstellen die op Europees niveau moeten worden uitgewerkt. Zo is er volgens deze organisatie nood aan een plan voor plantaardige eiwitten en moeten er maatregelen worden genomen om speculatie op grondstoffen tegen te gaan. Daarom zal Frankrijk, als voorzitter van de G20 in 2011, dat punt op de agenda brengen: hoe kunnen we speculatie op grondstoffen, met alle gevolgen van dien, ook in de varkenssector, behandelen of er afspraken over maken?

Dan was er ook de Union Européenne du Commerce du Bétail et de la Viande (UECBV), de Europese organisatie voor vee- en vleeshandel, die heeft gepleit voor een competitieve, innovatieve en consumentgeoriënteerde industrie. De UECBV moedigde ook de consolidatiebeweging aan om te evolueren naar grotere bedrijven.

De Centre de Liaison des Industries Transformatrices de Viandes de l'Union Européenne (CLITRAVI), de Europese verwerkingsindustrie, pleitte voor een coherent Europees beleid inzake het eiwittekort, een soepeler houding tegenover ggo's en het beter benutten van toepassingen van bio-energie. Net zoals vele anderen wil ook CLITRAVI een competitieve en efficiënte varkensketen. De organisatie is van mening dat de marktstrategie meer zou moeten worden bepaald door de wensen van de consument.

Als laatste spreker is de Europese Commissie aan bod gekomen. Die heeft een aantal verwachtingen getemperd, om het voorzichtig uit te drukken. De vertegenwoordiger van de Europese Commissie heeft laten verstaan dat de sector geen uitvoersteun moet verwachten, omdat de uitvoer momenteel goed loopt en de communautaire prijzen zich kunnen meten met de wereldspelers.

Ikzelf was verrast door het grote aantal deelnemers. Er waren 180 mensen ingeschreven. Alle landen hadden een vertegenwoordiging afgevaardigd. Maar we zijn er nog niet, mochten sommigen dat daaruit willen concluderen.

Collega's, de situatie van de varkenssector in België is sinds 2007 problematisch te noemen. In de periode 2007-2008 werden wij geconfronteerd met te lage marktprijzen en zeer hoge voederkosten. De sterk gedaalde winstmarges en voor vele varkenshouders zelfs verlieslatende productie hebben de sector zware klappen toegebracht. Zonder de marktsteun van de

Commissie was de situatie toen zeker nog dramatischer geweest. In 2009 zijn de voederkosten wel opnieuw gedaald, maar nooit meer tot het niveau van voor de prijsstijging in 2007. Sinds half 2020 is er opnieuw een forse stijging bezig. Zo zijn de voederprijzen in België sinds mei van dit jaar al met 25 procent gestegen. Als u dan weet dat die voederkosten voor de varkensproducenten de belangrijkste kostenfactor vormen – voor gesloten bedrijven is dat ongeveer 70 procent van de totale kosten – en die stijgen dan nog met 25 procent, hoef ik u niet te zeggen hoe ernstig en dramatisch de situatie is.

Kijken we dan even naar de opbrengstzijde. De marktprijzen hebben nooit de verhoopte prijsstijging gekend die we verwachtten volgens de modellen van de klassieke varkenscyclus. Blijkbaar heeft de markt dat niet toegelaten. Dat betekende echter wel dat onze producenten al die jaren niet meer de kans hebben gezien om hun inkomen te recupereren. Hogere voederkosten hoeven op zich natuurlijk geen probleem te zijn voor de producent, indien de varkensprijs eenzelfde verloop kent. Maar dat is niet het geval geweest, ook nu niet.

Het landbouwbeleid is bij uitstek een Europees beleid. Dat wil ook zeggen dat veel maatregelen die de lidstaten hebben genomen om de varkenssector te ondersteunen, onderdeel zijn van dat beleid. Vooral maatregelen die financiële implicaties hebben, zijn gebonden aan Europese regelgeving, en dat om concurrentievervalsing binnen de interne markt te vermijden. Dat impliceert dat de vele maatregelen die de lidstaten individueel hebben genomen, mogelijk zijn op Europees niveau. Wij hebben alles uitgeput wat wij kunnen en mogen binnen dat Europese kader.

Een belangrijk element is de mededeling van 18 november door de Europese Commissie over het gemeenschappelijke landbouwbeleid tot 2020. Die mededeling geeft een aantal richtlijnen voor de bijsturing van dat gemeenschappelijke landbouwbeleid. De bedoeling is dat de Commissie haar wetgevende voorstellen midden volgend jaar uitbrengt. Dat betekent dat wij als overheid en sector nog de mogelijkheid hebben om het proces te beïnvloeden. In dat kader hoop ik dat we ook met die reflectiedag de Commissie duidelijk hebben gemaakt dat de varkenssector niet mag worden vergeten.

In de mededeling wordt bijvoorbeeld gesproken over een betere targeting van de steun via directe betalingen. Ik hoop dat een sector die nooit ten volle van die steun heeft kunnen genieten, dat deze keer wel kan en daarin wordt opgenomen.

De crisis duurt al een aantal jaren en verdient inderdaad steun van het beleid. Ik pleit er dan ook voor om de crisis aan te pakken met zowel maatregelen op korte termijn, om de pijn te verzachten, als met structurele langeretermijnmaatregelen.

Inzake de kortetermijnmaatregelen heeft de Commissie laten weten dat ze vooralsnog niet geneigd is om de sector uit de nood te helpen. Daarom heb ik beslist een aantal herstelmaatregelen te verlengen, zoals het overbruggingskrediet. Dat overbruggingskrediet is niet onbelangrijk, als je kijkt naar de cijfers: van de 318 aanvragen voor overbruggingskredieten zijn er begin december 81 dossiers van de varkensbedrijven ingediend, met een bedrag van 5,5 miljoen euro. Voor de verlenging van de maatregel zal specifiek voor de varkenshouders een maatregel van overbruggingskredieten worden uitgewerkt, die zal ingaan vanaf begin volgend jaar. De varkenshouders zullen dan nog een beroep kunnen doen op een bijdrage voor een overbruggingskrediet.

Daarnaast zullen alle VLIF-kapitaalpremies die normaal aan de varkenshouders zouden worden uitbetaald in 2011, vervroegd worden uitbetaald, voor eind 2010. Dat gaat in totaal om een bedrag van meer dan 4 miljoen euro, waarvan 2,7 miljoen euro eind oktober al werd uitbetaald. Bijkomend zal in de week van 20 december 1,36 miljoen euro vervroegd worden uitbetaald.

Voor de langere termijn zal ik een aantal dialoogdagen organiseren, met als titel ‘De Vlaamse varkenshouderij op weg naar 2020’. Die dialoogdagen moeten de pijnpunten heel duidelijk

blootleggen en verder een kader plaatsen voor een competitieve en rendabele toekomst voor de sector.

Op Europees niveau kan ik u zeggen dat de Hongaarse delegatie, die ook aanwezig was op de reflectiedag, op dezelfde golflengte zit als wij. Vanaf januari gaan zij op de Europese voorzittersstoel zitten. Hongarije zal samen met een aantal andere lidstaten de Europese Landbouwwraad van volgende week mijn voorstel ondersteunen om te komen tot een soort Europese highlevelgroep naar analogie met de zuivelsector. Daar zal de discussie volgende week over gaan.

We hebben op Vlaams niveau al een aantal maatregelen genomen en gedaan wat we kunnen. We gaan dit punt volgende week op de Europese Landbouwwraad duidelijk aan bod brengen en hopen dat we daar een stap verder kunnen zetten. Europa heeft de mond vol over duurzame landbouw. Die heeft drie pijlers: het economische, het ecologische maar ook het sociale. Als we hopen dat midden 2011 de varkensprijzen opnieuw gaan stijgen, dan moeten we op het Vlaamse maar ook op het Europese niveau zeer veel aandacht hebben voor die sociale maatregelen en zeker kijken hoe we die periode kunnen overbruggen en wat we kunnen doen.

Ik zal dat op Vlaams niveau van zeer nabij volgen, want er gebeuren sociale drama's in heel wat families. Ik doe alles wat ik kan, ervan overtuigd zijnde dat de sector ook in Vlaanderen een toekomst heeft. Ik heb bij de opening van die varkensstal, die moet toelaten om met verschillende voeders te kunnen werken, onderstreept dat een van de gedachtegangen is dat we naar een grotere differentiatie moeten gaan. We kweken nu een kwalitatief zeer goed varken, maar een derde van dat varken gaat naar vers vlees, een derde naar bijproducten en een derde naar andere activiteiten. De vraag is of men met datzelfde varken dat kwalitatief vlees produceert, niet naar een grotere differentiatie moet gaan en de verschillende marktsegmenten moet benaderen. Dat is een van de voorstellen dat op de dialoogdagen kan worden besproken. Op korte termijn vangt men daar weinig mee. We moeten de sector helpen om die moeilijke periode te overbruggen. Ik zal daar maandag en dinsdag voor pleiten op de Europese Landbouwwraad.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank minister-president Peeters voor zijn antwoord. Ik ben daar tot op een bepaalde hoogte zeker tevreden mee. Ik vind het onverantwoord van de heer Sintobin om in deze tijden de populistische toer op te gaan. Voor mij is een dergelijk taalgebruik hier totaal ongepast. Ik denk dat de minister-president binnen zijn mogelijkheden als minister bevoegd voor de landbouw binnen de Vlaamse Regering alles doet wat hij kan doen om een aantal verzachtende maatregelen te nemen, bijvoorbeeld de vervroegde uitbetaling van VLIF-premies en de overbruggingskredieten.

Ik kijk uit naar het initiatief van de minister-president komende maandag en dinsdag. Dat kan aanleiding geven tot nieuwe vragen en nieuwe initiatieven. Misschien krijgen de Commissie en een aantal collega-ministers voortschrijdende inzichten, hoe meer ze met het probleem worden geconfronteerd. We kunnen alleen maar hopen dat meer mensen doordrongen worden van dit probleem.

Minister-president, u hebt al een aantal initiatieven genomen in het verleden, maar ik zie nog een probleem op het vlak van de tussenstructuren. Het varken wordt bij de landbouwer geproduceerd en tot aan het moment dat de eindconsument het varkensvlees gaat kopen in de slagerij, zitten er heel veel tussenstructuren. U hebt dat al een aantal maanden geleden in kaart gebracht. Ik stel voor dat de commissie Landbouw zich er eens over bezint of we al die tussenschakels niet een keer zouden uitnodigen om te kijken waar het probleem momenteel zit.

Ik heb vorige week een bezoek gebracht aan een bedrijf uit Veurne dat niet actief is in de varkenssector, maar wel in de chocoladesector. Daar zegt men dat het niet eenvoudig is

omdat men geconfronteerd wordt met de warenhuizen die, als men de chocolade niet kan leveren tegen een bepaalde prijs, gaan kijken in andere landen binnen of buiten de Europese Unie waar ze die chocolade wel kunnen krijgen tegen die prijs.

De distributiesector draagt hierin een heel zware verantwoordelijkheid. Als warenhuizen campagnes voeren dat ze de laagste prijs hebben, moet men beseffen dat dit niet altijd de goede prijzen zijn. Gemeenten onderschrijven fairtradecriteria en andere zaken om derdewereldlanden de mogelijkheid te bieden om producten tegen goede prijzen op onze markt af te zetten. We moeten meer aan fair trade doen op de binnenlandse markt. Dat kan de sector en een aantal aanverwante sectoren ten goede komen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer Sintobin, ik wil u geruststellen. Het feit dat de heer Verfaillie en ikzelf over hetzelfde onderwerp een bijdrage leveren, wijst er alleen maar op dat onze fractie daar bijzonder veel belang aan hecht en uiteraard meer belang dan de afwezige fracties. Laat dat duidelijk zijn. We weten uiteraard dat u deze problematiek samen met ons opvolgt.

Minister-president, laat er geen misverstand over bestaan dat uw initiatief van vorige week heel zinvol was. De maatregelen die u genomen hebt, waren waardevol. Maar we blijven vragende partij en ik begrijp dat u die bezorgdheid met ons deelt. We blijven het verwachtingspatroon uitspreken om op Europees vlak nog bijkomende oplossingen aan de sector te kunnen aanbieden. We moeten er ons ook van bewust zijn dat de landbouwsector en ook de varkenshouderij in het bijzonder Europa niet kan missen. Kijk alleen maar hoeveel procent we van onze productie uitvoeren. Maar het is een feit dat individuele landbouwers zich vandaag soms vragen stellen bij het functioneren van Europa. Als het water tot aan de lippen staat, is het een heel menselijk verhaal dat we her en der horen.

Minister-president, volgende week hebben we eerst een aantal vragen en daarna brengt mevrouw Lysens zoals altijd verslag van de Landbouwministerraad. Ik stel voor dat u aansluitend bij de vragen zelf verslag uitbrengt van de gesprekken die er zijn geweest over de crisis in de varkenshouderij en een stand van zaken geeft. Op die manier moeten we daarover geen bijkomende vragen stellen.

De heer Stefaan Sintobin: Een mens zou haast verlangen dat de treinen uit Veurne nog wat langer vertraging hebben. Ik heb vooral duidelijk willen maken, mijnheer Verfaillie, dat we deze discussie hier al vier jaar voeren. De minister-president heeft identiek hetzelfde gezegd door te stellen dat de bezorgde boerinnen weinig of niets gebaat zijn met antwoorden over de opstart van dialoogdagen, reflectiedagen en dergelijke. Na vier jaar aanhoudende crisis wordt het tijd voor actie. Ik wil dat nogmaals bevestigen.

Minister-president, toen vorig jaar steun werd verleend aan de melksector, stak u de pluim op uw hoed door te zeggen dat er op initiatief van de Vlaamse minister-president steun werd geleverd aan de melksector. Ik stel vast dat, wanneer het niet lukt voor de varkenssector, u de paraplu opentrekt en verwijst naar de onwil van de andere Europese landen.

Het overbruggingskrediet is een maatregel die inderdaad tijdelijk kan helpen, maar ik wil toch verwijzen naar uw antwoord op een recente vraag over deze problematiek. Overbruggingskredieten zijn geen structurele maatregel, en u hebt zelf gezegd dat we moeten opletten dat we er met die overbruggingskredieten niet voor zorgen dat bedrijven zich nog verder in nesten werken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Toen de zuivelsector het heel moeilijk had, is ook in deze commissie gezegd dat we ervoor moeten zorgen dat op Europees niveau de nodige maatregelen zouden worden genomen. Wij hebben ons daar volledig voor ingezet. Wij hebben toen ook vrij snel het probleem van de varkenshouderij op de agenda van de Europese

Landbouwrapraad gezet. Dat is geen kwestie van de paraplu opentrekken, want dan had ik die reflectiedag niet moeten organiseren. Wij zijn met die reflectiedag zelf overgegaan tot de actie en hebben zelf iedereen uitgenodigd om tot een ruimere coalitie te komen en die lidstaten te overtuigen die het nut van maatregelen niet inzien.

Mijnheer Verfaillie, het gaat inderdaad niet alleen om de producenten, maar ook om de andere elementen in de keten. We hebben op dat vlak al initiatieven genomen. Ik verwijs onder meer naar de website waar slachthuizen de prijzen bekendmaken. Dat proces gaat verder.

Wij voeren een heel belangrijk deel van onze varkens en ons varkensvlees uit. Dat is een Europese markt die zich in de wereldmarkt beweegt. Die prijzen worden daar bepaald. Wij hebben ook binnen Europa heel belangrijke exportlanden. Een daarvan is Duitsland, dat een loonkost heeft die, zeker in de slachthuissector, heel wat lager ligt dan bij ons, met alle gevolgen van dien: de export van onze varkens naar Duitsland is sterk teruggefallen. Daarom is Duitsland ook niet meteen vragende partij om op Europees niveau maatregelen te treffen. Overigens ziet ook Nederland dat niet zitten. De twee landen die aan Vlaanderen grenzen, hebben daar dus al een andere mening over dan wij.

Ik heb gisteren samen met u vastgesteld dat de ministers van Consumentenzaken een akkoord hebben over een labeling op de producten, waar bijvoorbeeld ook de oorsprong van het vlees op vermeld zal staan. Ik heb daar een probleem mee. Als bijvoorbeeld in Frankrijk nu altijd moet worden vermeld waar het varkensvlees vandaan komt, komen er gegarandeerd acties om te zeggen dat er alleen nog producten in de supermarkt mogen komen waarop staat dat het vlees uit Frankrijk komt. Dat is problematisch. Wij voeren een groot deel van ons varkensvlees uit, en als daar nu een label 'varkensvlees uit België' of 'varkensvlees uit Vlaanderen' op moet en de Franse varkenshouders vinden dat dat niet meer moet worden verkocht in Frankrijk, hebben wij een groot probleem.

Dat voorstel gaat nu naar het Europees Parlement. Ik ga ervan uit dat we dat eens zullen moeten aansnijden bij de Europese parlementsleden. Ik heb deze problematiek aangebracht vanuit Vlaanderen. Daar is op Belgisch niveau hard over gediscussieerd, maar we hebben dat niet gehaald. Er is hier namelijk een spanningsveld, waar ook het goed inlichten van de consument in meespeelt. U ziet dat er elementen zijn van die orde dat het protectionisme gaat spelen. Ik verwijs voorzichtig naar Frankrijk, maar dat zal ook in andere landen gebeuren. Als je het overgrote deel van je varkensvlees uitvoert, krijg je daar altijd een probleem mee.

Ik wil u maar aangeven dat de problematiek ruimer is dan men op het eerste gezicht zou bevroeden. We moeten de producenten nog sterker bundelen, zodat het machtsverwicht tussen distributie en producenten wijzigt. We hadden diezelfde problematiek trouwens in de zuivelsector.

Het is niet zo eenvoudig om dit met één maatregel op te lossen. Op sociaal vlak moeten we doen wat we kunnen om die families erdoor te halen, maar wij kunnen vanuit Vlaanderen niet proberen om de marktprijzen van het varkensvlees op te trekken. Het gaat om een combinatie van maatregelen. Het is heel belangrijk om op langere termijn te kijken waar we onze strategie gaan opbouwen en hoe we die gaan ontwikkelen.

Ik verwijs naar de labeling voor de herkomst van het vlees. Dat zal als een boemerang terugkomen. De ministers van Consumentenzaken willen natuurlijk in eerste instantie de consument verdedigen, maar dat zal een bijeffect geven dat volgens mij op Europees vlak onvoldoende is ingeschat.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, wij kunnen uw antwoord appreciëren. Het is inderdaad een zeer goede suggestie van de heer De Meyer dat u deze commissie de komende weken op de hoogte zou houden.

Wat de persoonlijke opmerking van de heer Sintobin tegenover mij betreft: ik heb het niet gehoord, maar het is parlementair onwaardig.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■